

Του
ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
cstasinopoulos@ethnos.gr

Μια συγκλονιστικά ζοφερή εικόνα σκιαγραφεί για τις σύγχρονες κοινωνίες η τελευταία διεθνής έκθεση της γνωστής επιθεώρησης «Lancet» για την ψυχική υγεία, καθώς οι συγγραφείς καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι τα συστήματα υγείας ανά τον κόσμο αποτυγχάνουν να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων με σημαντικό κόστος τόσο για τους ανθρώπους που αντιμετωπίζουν ψυχικά προβλήματα όσο και για τις κυβερνήσεις και τις εταιρείες. Σύμφωνα με τους συγγραφείς, το «βάρος» των ψυχικών ασθενειών έχει αυξηθεί δραματικά σε παγκόσμιο επίπεδο τα τελευταία 25 χρόνια, κυρίως επειδή ο πληθυσμός σε γενικές γραμμές γερνά και παράλληλα μειώνεται η παιδική θνησιμότητα.

Η ραγδαία αύξηση της νοσηρότητας τα τελευταία χρόνια, τουλάχιστον όσον αφορά στα καταγεγραμμένα περιστατικά ψυχικών ασθενειών, έχει δημιουργήσει μια άνευ προηγούμενου κρίση στον τομέα της ψυχικής υγείας παγκοσμίως. Σύμφωνα με τους 28 ειδικούς διεθνούς φήμης συγγραφείς της έκθεσης (από τους κλάδους της ψυχιατρικής, της δημόσιας υγείας και των νευροεπιστημών), κάθε χρόνο σε ολόκληρο τον πλανήτη 13,5 εκατομμύρια άνθρωποι χάνουν τη ζωή τους από καταστάσεις και αιτίες που προκαλούνται ή σχετίζονται με αντιμετωπίσιμες ψυχικές ασθένειες.

Οι θάνατοι που σχετίζονται με ψυχικές ασθένειες, σύμφωνα με την έκθεση η οποία επικαλείται σχετικά στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, εκτιμάται ότι έως το 2030 θα έχουν κοστίζουν στην παγκόσμια οικονομία συνολικά 16 τρισ. δολάρια. Σε αυτό το ποσό, πέραν του άμεσου κόστους (φαρμακευτικό κόστος και άλλα αντίστοιχα κόστη θεραπείας), υπολογίζονται τα έμμεσα κόστη, μεταξύ των οποίων είναι η χαμένη αξία που θα μπορούσαν να είχαν προσφέρει οι ασθενείς στην παγκόσμια οικονομία εάν είχαν πρόσβαση στην κατάλληλη θεραπεία.

Από τα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας προκύπτει πως περίπου 300 εκατομμύρια άνθρωποι πάσχουν από κατάθλιψη, 23 εκατομμύρια από σχιζοφρένεια και 60 εκατομμύρια από διπολική διαταραχή. Ξεχωριστά σημειώνεται ότι περίπου 50 εκατομμύρια άνθρωποι πάσχουν από κάποια μορφή άνοιας ή εκφυλιστικής ασθένειας των εγκεφαλικών και νευρολογικών λειτουργιών.

Για να αντιμετωπιστεί αυτό το εξαιρετικά φλέγον ζήτημα, οι συγγραφείς της δημοσίευσης υποστηρίζουν ότι η παγκόσμια ατζέντα της παροχής περιθαλ-

SHUTTERSTOCK

Η ραγδαία αύξηση της νοσηρότητας τα τελευταία χρόνια, όσον αφορά στα καταγεγραμμένα περιστατικά ψυχικών ασθενειών, έχει δημιουργήσει μια άνευ προηγούμενου κρίση στον τομέα της ψυχικής υγείας παγκοσμίως

ΕΚΘΕΣΗ «LANCET»

«Θερίζουν» οι ψυχικές ασθένειες σε όλο τον κόσμο

ψης για θέματα ψυχικής υγείας θα πρέπει να διευρυνθεί. Αντί να εστιάζει στο κλείσιμο της αριθμητικής ψαλίδας (treatment gap) μεταξύ του πλήθους των ατόμων που χρήζουν θεραπείας και

16 τρισ. δολάρια θα έχουν κοστίζουν στην παγκόσμια οικονομία έως το 2030 τέτοιου είδους διαταραχές

εκείνων που βρίσκονται σε θεραπεία, θα πρέπει να ασχοληθεί και με τη βελτίωση της ψυχικής υγείας ολόκληρων πληθυσμών και με την ελάφρυνση του

βάρους του φορτίου των ψυχικών διαταραχών, αντιμετωπίζοντας καλύτερα τα κενά που υπάρχουν στην πρόληψη και την ποιότητα της περίθαλψης. Όπως τονίζεται στην έρευνα, η οποία, μάλιστα, παρουσιάστηκε και σε σχετική σύνοδο υπουργών Υγείας από διάφορες χώρες που πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο: «Η ποιότητα των υπηρεσιών ψυχικής υγείας είναι συστηματικά χειρότερη από την ποιότητα των αντίστοιχων υπηρεσιών υγείας για τις μη ψυχικές ασθένειες». Έρευνες που έχουν γίνει σε Ινδία και Κίνα, στις οποίες ζει το ένα τρίτο του παγκόσμιου πληθυσμού, καταδεικνύ-

ουν ότι το 80% των πασχόντων από ψυχικές ασθένειες και των ατόμων κάνουν χρήση ουσιών δεν ζητούν ποτέ βοήθεια.

Χαμηλή ποιότητα

Ωστόσο, ακόμα και αν ζητήσουν, η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι εξαιρετικά χαμηλή. Επιπλέον, όπως τονίζεται στη σχετική δημοσίευση, σε αρκετές χώρες άνθρωποι οι οποίοι πάσχουν από συνηθισμένες ψυχικές ασθένειες, όπως κατάθλιψη, αγχώδης διαταραχή και σχιζοφρένεια, έρχονται κατά κανόνα αντιμέτωποι με απάνθρωπες μεθόδους «θεραπείας», όπως είναι το δέσιμο, ο βασανισμός και ο περιορισμός - φυλάκιση, που αποτελούν ωστόσο παραβιάσεις των ανθρώπινων δικαιωμάτων.

Οι συγγραφείς της έκθεσης κάνουν έκκληση προς τις κυβερνήσεις και τις αρμόδιες Αρχές να υιοθετήσουν μια προσέγγιση της αντιμετώπισης του προβλήματος η οποία θα στηρίζεται στη διασφάλιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων των ασθενών και θα εξασφαλίζει την πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας, την εκπαίδευση, καθώς και σε άλλες εκφάνσεις της ανθρώπινης εμπειρίας. Επίσης, δίνουν προτεραιότητα στη διαχείριση των ψυχικών ασθενειών σε επίπεδο κοινότητας και μέσω ψυχοκοινωνικών θεραπειών ●

Περίπου 300 εκατομμύρια άνθρωποι πάσχουν από κατάθλιψη, 23 εκατομμύρια από σχιζοφρένεια και 60 εκατομμύρια από διπολική διαταραχή

(Στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας)

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΔΥΟ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έκθεσης το «βάρος» των ψυχικών ασθενειών έχει αυξηθεί «δραματικά» σε παγκόσμιο επίπεδο τα τελευταία 25 χρόνια, κυρίως επειδή ο πληθυσμός γερνά και, παράλληλα, μειώνεται η παιδική θνησιμότητα

13,5

εκατομμύρια άνθρωποι κάθε χρόνο χάνουν τη ζωή τους από καταστάσεις και αιτίες που προκαλούνται ή σχετίζονται με ψυχικές ασθένειες